

KENNEMERSTRAATWEG 197

Algemeen

Kennemerstraatweg 197 vormt samen met Heilooërdijk 1 een dubbel woonhuis uit 1925 op de hoek van de Kennemerstraatweg en de Heilooërdijk. De twee gespiegelde woningen maken deel uit van een rij van vijf dubbele woonhuizen gelegen aan de zuidoostzijde van de Kennemerstraatweg, tussen de Brouwerstraat en de Heilooërdijk. De woningen werden gebouwd in opdracht van F. de Heer Kloots uit Bergen die de panden in eerste instantie ook heeft ontworpen. Op 30 augustus 1924 vroeg hij vergunning voor de bouw van twee van de vijf “dubbele landhuizen”. Op de bij de vergunningaanvraag ingediende ontwerp-tekening is het aantal “2” naderhand gewijzigd in “5” en zijn met rood potlood kruisen gehaald door de gevelaanzichten. Blijkbaar ging de gemeente niet akkoord met een gefaseerde bouw en werd de vormgeving van de gevels afgekeurd. Het laatste wordt bevestigd door een tweede gevelontwerp d.d. 22 september 1924 van de Amsterdamse architect Th.J. Lammers, die hij vermoedelijk op verzoek van De Heer Kloots maakte. Belangrijkste wijziging was dat in plaats van de geplande houten topgevels ter hoogte van de vliering, de voor- en achtergevels volledig zouden worden uitgevoerd in metselwerk, met ter verfraaiing middenboven verticaal siermetselwerk (invloed Amsterdamse School). Dat dit gevelontwerp wel de goedkeuring kon krijgen van de Schoonheidscommissie, blijkt uit de op 13 november 1924 verleende bouwvergunning, waarbij onder meer als voorwaarde werd gesteld “dat de gevels van de te bouwen woningen moeten worden uitgevoerd overeenkomstig de bij dit besluit behorende afzonderlijke geveltekening” (zie bouwdoossier Heilooërdijk 1). Stilistisch vertonen de panden zowel kenmerken van de Amsterdamse School als van het Delfts traditionalisme. De woningen hebben de voorkeur niet aan de voorzijde, maar halverwege de zijgevel, waardoor naast de voorkamer ruimte was voor een zijkamertje op de hoek. Omstreeks 1995 is de bovenste helft van de voorgevel bij een storm naar voren gekomen en daarna in de bestaande vorm hersteld, echter zonder het verticale siermetselwerk tussen de zoldervensters.

Beschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwde twee-onder-een-kapwoning van twee bouwlagen onder een fors gemeenschappelijk zadeldak met de nok haaks op de weg. Ter hoogte van het met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekte dak bevindt zich een zolderverdieping en een vliering. Nagenoeg halverwege de nok staat een lage rechthoekige schoorsteen van geelrode machinale waalsteen (een tweede, veel hogere schoorsteen stond links van het midden in de bovenste helft van het dakvlak). De buitengevels zijn uitgevoerd als spouwmuur en gemetseld in deels gesinterde (behalve de voorgevel boven het trasraam) geelrode machinale waalklinkers in halfsteens verband met platvolle voeg. De voorgevel was oorspronkelijk voorzien van snijvoegen. Tussen de vensters en de balkondeuren op de eerste verdieping zijn de voor- en achtergevel bekleed met brede horizontale rabatdelen. De vensters en deuren worden ontlast door staande rollagen die zich ook voortzetten boven deze houten tussenschotten. Onder de vensters in de voorgevel bevinden zich hardstenen lekdorpels. De overige vensters hebben een afwaterende rollaag als lekdorpel. Ter hoogte van de lekdorpels van de parterrevensters is in het opgaande muurwerk een omgaande rollaag zichtbaar die het trasraam afsluit.

De voorgevel (NW) heeft links op beide bouwlagen een venster, en rechts een driezijdige erker waarin een breed venster geflankeerd door smallere (oorspronkelijk openslaande) ramen in de schuine zijden. Het platte erkerdak doet dienst als balkon en wordt omsloten door een dichte borstwering van metselwerk als genoemd waarop een hardstenen deklijst. De

bakstenen op de stompe hoeken van de erker en borstwering zijn niet behakt. Het balkon is toegankelijk via een dubbele glasdeur met zijlichten. Ter hoogte van de zolder bevindt zich rechts een venster waarin twee openslaande ramen. De muurdam tussen dit venster en het naastgelegen zoldervenster van het buurpand was uitgevoerd in verticaal metselwerk (invloed Amsterdamse School). Dit verticale siermetselwerk zette zich boven de vensters voort en eindigde bovenaan in een uitkragend metselmotief van verticale zaagtanden.

De linkerzijgevel (NO) heeft links een venster (oorspronkelijk lager doorgetrokken), daaronder een kleine kelderkoekoek, en halverwege een voordeur waarnaast links een liggend wc-raampje. De voordeur is voorzien van één paneel met gewelfde bovenrand (in het naderhand door glas vervangen paneel bevond zich een raampje). Voor de deur ligt een hardstenen stoep. In het midden van de eerste verdieping bevindt zich een groot liggend venster waarin twee ramen. De linkerzijgevel wordt bovenaan beëindigd door een brede houten bakgoot.

De achtergevel (ZO) heeft op de begane grond rechts een keukendeur. Links bevond zich oorspronkelijk een dubbele glasdeur met zijlichten (vervangen door een groot venster met deur). De eerste verdieping heeft rechts een venster en links een dubbele glasdeur die opent naar een nog in originele staat verkerend balkon met een op vier ijzeren I-balken rustende betonnen vloer en een dichte borstwering van brede horizontale rabatdelen. Links wordt het balkon van dat van het buurpand gescheiden door een manshoge halfsteens scheidingsmuur die al halverwege de begane grond trapsgewijs begint uit te kragen. Boven de eerste verdieping is de achtergevel spiegelbeeldig aan de voorgevel en nog voorzien van het genoemde verticale siermetselwerk.

Motivering

Het pand Kennemerstraatweg 197 is samen met Heilooërdijk 1 van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als een in hoofdvorm gaaf bewaard gebleven dubbel woonhuis uit de jaren twintig van de 20ste eeuw opgetrokken in een door de Amsterdamse School en het Delfts traditionalisme beïnvloede bouwtrant. Daarnaast heeft de woning stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een rij van vijf, door hun forse zadeldaken beeldbepalende dubbele woonhuizen aan de zuidoostzijde van de Kennemerstraatweg.